

ÖNLİSANS ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK ÖZELLİKLERİNİ VE EĞİLİMLERİNİ BELİRLEMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Kemal TAYSI¹, Serdar CANBAZ²

ÖZET

Girişimcilik; emek, teknoloji, sermaye ve doğal kaynaklar olarak sayılan üretim faktörlerini bir araya getirerek mal veya hizmet üretme eylemlerini kapsar. Girişimci ise; mal ve hizmet üretmek amacıyla, pazardaki fırsatları değerlendiren, sermaye, doğal kaynaklar ve emek gibi üretim faktörlerini bir araya getirerek riski üstlenen kişidir. Dünyada ve ülkemizde küçük işletmelerin toplam şirketlere oranı % 95 veya daha üst seviyelerde seyretmektedir. Bu nedenle, KOBİ'lerin yapı taşı olan girişimci ve girişimcilik konusu günümüzde oldukça önem kazanmıştır. Bu durumun bilincinde olan pek çok üniversitenin müfredatlarında Girişimcilik dersi yer almakta, böylece öğrencileri eğitim aldıkları alanlarda yeni girişimlerde bulunmaya motive etmektedirler. Araştırma, girişimcilik dersi alan ve almayan önlisans öğrencilerin girişimcilik düzeylerini araştırmaya yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Eğitim, İstatistiksel Analiz

A RESEARCH ON IDENTIFYING ENTREPRENEURSHIP QUALITIES AND TENDENCIES OF THE STUDENTS OF ASSOCIATE DEGREE

ABSTRACT

Entrepreneurship encompasses activities of producing services and products by merging the factors of production which are regarded as labour, technology, capital and natural resources.

The entrepreneur is a person who evaluates the opportunities at the market with the aim of producing goods and services, and takes the risk by merging production factors such as capital, natural resources and labour. In the world and in our country, the ratio of small scale enterprises to the number of companies in total is cruising around %95 or higher. For that reason, today the matter of entrepreneurship and entrepreneurism which is the building block of SMEs, has gained importance. The Entrepreneurship course is taking place within the curriculum of many universities which are aware of this fact, and by this way these universities motivate their students to embark on new enterprises in the fields they have been educated. The research is towards the entrepreneurship levels of students of associate degree who take and do not take the Entrepreneurship course.

Keywords: Entrepreneurship, Education, Statistical Analysis

GİRİŞ

Küreselleşen dünyada baş döndürücü bir hızla ilerleme kaydeden teknoloji ile acımasızca hüküm süren rekabet ortamına uyum gösterebilmek ve avantajlı bir şekilde ayakta kalabilmek, ekonomik gelişmişliğin derecesine bağlıdır. Bu anlamda, ekonomileri ayakta tutan dinamik unsurlardan birisi de girişimcilerdir. Fırsat ve yenilik kovalayan, imkân bulduklarında riskleri de hesap ederek üretim amacıyla üretim faktörlerini birleştiren dinamik bireyler ne kadar fazla ise, toplumun gelişmişlik seviyesi de o kadar yüksektir. Gelişmekte olan ve nüfusunun önemli bir parçasını gençlerin oluşturduğu ülkemizde gençlerin girişimcilik eğilimlerinin hangi yönde olduğunun bilinmesi; gelişme vizyonumuzla ilgili önemli bir açılım sağlayacaktır. Gelişmekte olan diğer ülkelere oranla girişimcilik potansiyelinin yüksek olduğu toplumumuzda, her ferдин olduğu gibi üniversitesi öğrencilerinin de iş dünyasına adım atmaya istekli

¹ Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, kemal.taysi@kirkklareli.edu.tr

² Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, serdarcanbaz@kirkklareli.edu.tr

birer girişimci adayı olarak görülmeleri gerekmektedir. Gelişme yolunda, enerjilerine şiddetle ihtiyaç duyulan gençlerin girişimcilik eğilimleri ne kadar yüksek olursa büyüme ve çağı yakalama hatta geçme konusundaki başarı düzeyi de o kadar yüksek olacaktır (Demirel ve Tikici, 2010: 222).

Ekonomik, sosyal ve bireysel doyum açısından önemli bir değer yaratma faaliyeti olan girişimcilik, ülkemizde ve tüm dünyada istihdam sorunlarının aşılmasında büyük öneme sahiptir. Girişimcilik, zenginlik yaratmanın dinamik bir sürecidir. OECD'ye göre pazar ekonomisinin en önemli fonksiyonlarının odağında girişimcilik yer almaktadır (Akpınar, 2011: 13).

Kuramsal Çerçeve

Girişimcilik, on sekizinci yüzyıldan başlayarak ekonomi literatürüne girmiş, etkilerini teknolojik gelişmelerin yaşama geçirilmesi yönünde göstermiş, buna rağmen girişimci, literatürde oldukça az tartışılmış, daha çok firma tanımı altında incelenmiştir (Yatkin ve Ölmez, 2011: 188) Girişimci, kelimesi Fransız kökenli “enterprender/ entrepreneur” sözcüğünden gelmektedir ve “birşeyden sorumlu olmak” veya “birşey yapmaya söz vermek” anlamındadır (Gutierrez ve Guerrero, 2011: 237).

Geçtiğimiz yüzyılın başlarına kadar girişimcilik, kişilerin kendi sermayeleri ile iş kurması olarak algılanmakta iken, yaşanan gelişmelerle birlikte girişimci insan tipi bambaşka nitelikler kazanmaya başlamış ve bu nitelikse değişim, aynı zamanda girişimcinin ekonomik değerini ve dolayısıyla toplumdaki önemini arttırmıştır. Nitekim bu gelişmelerin bir sonucu olarak, genel ekonomide girişimcilik bir üretim faktörü olarak kabul edilmeye başlamıştır (Ören ve Biçkes, 2011: 70).

Girişimcilik; gerekli zaman ve çaba harçayarak ekonomik, fiziksel ve sosyal riskler alınması sonucunda, bireysel tatmin ve ekonomik ödüller elde etmeyi içeren farklı bir değer yaratma süreci olarak da tanımlanabilir. Girişimci başkaları tarafından görülmeyen ve fark edilmeyenleri ortaya çıkararak anlam kazandırır (Akpınar, 2011:14). Girişimci, üretim faktörlerini başkalarının ihtiyacını karşılayacak mal ve hizmetler üretmek üzere tedarik eden ve uygun şekilde birleştiren kimsedir. Girişimci, genellikle kar etme ana amacı ile hareket eder ve riske (zarar etme tehlikesine) de katlanır (Mucuk, 2011: 6). Girişimciler bir iş sahibi olmanın bireysel ve finansal risklerini kabul ederler ancak işletmenin başarılarından da doğrudan faydalanırlar. Bir girişimci olmak belirsizlik, risk, çok çalışma ve baskı, stres ve hüsrana durumlarına sebat etme ile ilişkili olmaktadır. Tüm bu problemlerle başa çıkabilmek için girişimci hazırlanmalıdır (Raguz ve Matic, 2011: 38).

METODOLOJİ

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma önlisans öğrencilerinin girişimcilik düzeylerini belirlemek, girişimcilik düzeylerinin demografik özellikler olan cinsiyet, yaş, ailedeki çocuk sayısı, aylık okul masrafı, medeni durum, ailenin ikamet ettiği bölge, yetişme çağında en uzun süre bulunan yer ve okuduğu bölüm düzeyinde farklılık gösterip göstermediğini belirleyerek alan yazınına katkı sağlama amacını taşımaktadır. Bu temel amaç çerçevesinde; Girişimcilik dersi alan önlisans öğrencileri ile Girişimcilik dersi almayan önlisans öğrencilerin girişimcilik düzeylerinin farklılık gösterip göstermediğinin, gösteriyorsa söz konusu farklılıkların ve nedenlerinin ortaya koyulması çalışmanın alt amacını oluşturmaktadır.

Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırma Kırklareli Üniversitesi Babaeski Meslek Yüksekokulu 2'inci sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Öğrencilerin tabi olduğu müfredat gereği Girişimcilik dersi 4'üncü dönem dersi olması dolayısıyla 2'inci sınıf Bahar Döneminde okutulmaktadır. Bu nedenle Girişimcilik dersinin öğrenciler üzerindeki olası etkilerini tespit edebilmek amacıyla araştırma dönem derslerinin tamamlanmasının ardından 27-31 Mayıs 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada Yöntem

Araştırma birincil verilere dayalı olarak gerçekleştirilmiş olup, bu çerçevede hazırlanan anketin ön lisans öğrencilerine uygulanmasıyla verilerin toplanması sağlanmıştır. Anket, 27-31 Mayıs 2013 tarihlerinde Babaeski Meslek Yüksekokulu'nda bulunan ve okula devam eden 350 öğrencinin 345'ine uygulanmış ve 315 anket formu değerlendirilmeye alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada öğrencilerin girişimcilik düzeylerini ölçmek için "Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği" (Yılmaz ve Sünbül, 2009) kullanılmıştır. Anket 5'li Likert ile ölçeklendirilmiş 36 görüşten oluşmaktadır. Ankete demografik nitelikteki 8 değişken de ilave edilerek soru formu oluşturulmuştur. Böylece ankette toplam 44 soru yer almaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında uygulanan 44 soruluk anketten elde edilen verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır. Test sonuçları % 95 güven aralığında değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Güvenilirliği

Araştırmada kullanılan Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği'nin güvenilirliğini test etmek için oluşturulan soru formunun 36 maddelik bölümü 20 katılımcı ile ön teste tabi tutulmuştur. Ön test sonuçlarına göre 36 maddelik ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0,90 bulunmuştur (Cronbach's Alpha=0,90). Tablo 1'de tüm katılımcılara (n=315) uygulanan güvenilirlik testi sonucu görülmektedir ve tüm katılımcılardan elde edilen güvenilirlik katsayısı 0,97 olarak bulunmuştur (Cronbach's Alpha=0,97). Güvenilirlik katsayısının 0,80-1,00 arasında olması ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir (Alpar, 2011: 815). Ölçeğin güvenilirlik katsayısının 0,97 olması araştırmanın yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Cronbach's Alpha	N of Items
,97	36

BULGULAR

Demografik Özelliklerin Değerlendirilmesi

Toplanan verilerin öncelikle tanımlayıcı istatistikleri raporlanmış ve araştırma sorularının yanıtları incelenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 2'de yer almaktadır. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin % 63,8'i kadın, % 36,2'si erkektir. Öğrencilerin % 1'i 19 ve daha küçük yaşta iken, % 29,5'i 20 yaşında, % 34,6'sı 21 yaşında, % 19,4'ü 22 yaşında, % 8,9'u 23 yaşında ve %6,7'si 24 ve üzeri yaştaadır. Ailedeki çocuk sayısı bakımından öğrencilerin % 7,6'sı ailenin tek çocuğu iken, % 39'unun bir kardeşi bulunmakta, % 32,4'ünün 2 kardeşi, % 10,5'inin 3 kardeşi, % 4,8'inin ise 4 kardeşi bulunmaktadır. Öğrencilerin % 5,7'si 6 ve daha fazla çocuklu ailelere sahiptir. Öğrenci ailelerinin % 83,5'i Marmara Bölgesinden ikamet etmekte iken, % 4,8'i Ege Bölgesinde, % 2,2'si Akdeniz Bölgesinde, % 4,1'i Karadeniz Bölgesinde, % 1'i Doğu Anadolu Bölgesinde ve % 1,6'sı Güney Doğu Anadolu Bölgesinde ikamet etmektedir. Öğrencilerin % 9,2'si yetişme çağıında en uzun süre köyde, % 6,0'ı belde veya bucakta, % 26,7'si ilçede, % 18,7'si ilde ve % 39,4'ü büyükşehirde bulunmuştur. Öğrencilerin % 20,6'sı İşletme Yönetimi bölümünde, % 26,7'si Dış Ticaret bölümünde, % 13'ü Büro

Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümünde ve % 39,7'si Bankacılık ve Sigortacılık bölümünde okumaktadır.

Tablo 2: Demografik Özellikler Tablosu

Demografi Kriteri	Bağımsız Değişken	Sayı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	201	63,8
	Erkek	114	36,2
	Toplam	315	100
Yaş	24-29 Yaş	21	6,7
	23 Yaş	28	8,9
	22 Yaş	61	19,4
	21 Yaş	109	34,6
	20 Yaş	93	29,5
	19-18 Yaş	3	1
	Toplam	315	100
Ailedeki Çocuk Sayısı	1 Çocuk	24	7,6
	2 Çocuk	123	39
	3 Çocuk	102	32,4
	4 Çocuk	33	10,5
	5 Çocuk	15	4,8
	6 ve Üzeri Çocuk	18	5,7
	Toplam	315	100
Ailenin İkamet Ettiği Bölge	Marmara Bölgesi	263	83,5
	Ege Bölgesi	15	4,8
	Akdeniz Bölgesi	7	2,2
	İç Anadolu Bölgesi	9	2,9
	Karadeniz Bölgesi	13	4,1
	D.Anadolu Bölgesi	3	1
	G.Doğu Anad.Bölg.	5	1,6
	Toplam	315	100
Yetişme Çağında En Uzun Süre Bulunulan Yer	Köy	29	9,2
	Belde-Bucak	19	6
	İlçe	84	26,7
	İl	59	18,7
	Büyükşehir	124	39,4
Okuduğu Bölüm	Toplam	315	100
	İşletme Yönetimi	65	20,6
	Dış Ticaret	84	26,7
	Büro Yön.veYön.Asist.	41	13
	Bankacılık Sigortacılık	125	39,7
Toplam	315	100	

Öğrencilerin Girişimcilik Düzeylerinin Tespit Edilmesi

Araştırmanın hipotezlerini test etmede uygulanacak analizin seçiminde; verilerin normal dağılıma uygunluğu, mevcut grup sayısı ve grupların birbirleri ile ilişkisi incelenmiştir.

İstatistik çalışmalarında en yaygın kullanılan dağılım normal dağılımdır. Veri grubunun normallik testleri Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk testlerine bakılarak anlaşılmaktadır. Frekans sayısı 29'dan az olduğunda Shapiro Wilks, fazla olduğunda ise Kolmogorov-Smirnov testi kullanılabilir (Kalaycı, 2010: 10). Değerlendirmeye alınan anket sayısı 315 olduğundan Kolmogorov-Smirnov testi sonucu incelenmiş olup, test sonucu tüm faktörler için ($p=0,00 < 0,05$ olduğundan) normal dağılıma uygun bulunmamıştır.

Genel olarak, parametrik olmayan testlerle nominal, ordinal yada normal dışı dağılım gösteren sayısal veriler analiz edilebilirken, parametrik testlerle normal dağılım gösteren sayısal verilerin analizi yapılabilir (Kalaycı, 2010: 85). Çalışmanın veri seti normal dağılım göstermediği için, anket verileri parametrik olmayan testler ile (Mann-Whitne U ve Kruskal Wallis) analiz edilmiştir.

Yılmaz ve Ercan (2009) tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği"nin girişimcilik puanlarının değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler temel alınmıştır. Tablo 3'te yer alan girişimcilik düzeyleri, anket sorularına demografik bilgiler içinde yer alan gruplar (örneğin evli bekâr gibi) tarafından verilen cevapların aritmetik ortalamaları toplamından oluşmaktadır.

Tablo 3: Girişimcilik Puanlarının Değerlendirilmesinde Temel Alınan Kriterler

36-64	Çok düşük girişimcilik
64-92	Düşük girişimcilik
93-123	Orta düzeyde girişimcilik
124-151	Yüksek girişimcilik
152-180	Çok yüksek girişimcilik

Araştırmada aşağıdaki hipotezler test edilmiştir;

Hipotez 1;

H₀: Kadınlar ve erkekler arasında girişimcilik değerleri bakımından fark yoktur.

H_A: Kadınlar ve erkekler arasında girişimcilik değerleri bakımından fark vardır.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile girişimcilik düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmak istenmektedir. Bu sebeple cinsiyet grupları arasında girişimcilik düzeyi bakımından anlamlı farklılık olup olmadığı Mann-Whitney U testi ile test edilmiş (Tablo 4) ve gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,68 > 0,05$). Bu durumu destekleyen diğer bir unsur da cinsiyet gruplarının girişimcilik değerleri ortalamalarıdır. Toplamda 138,77 olarak gerçekleşen aritmetik ortalama değeri, cinsiyetlere göre kadınlarda 139,36 iken erkeklerde 137,74 olarak tespit edilmiştir. Buna göre hem kadınlar hem de erkekler "yüksek" girişimcilik düzeyine sahiptirler.

Tablo 4: Cinsiyete Göre Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri

Cinsiyet	A. Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
Kadın	139,36	26,02	0,68
Erkek	137,74	30,36	
Toplam	138,77	27,63	

Hipotez 2;

H₀: Yaş grupları arasında girişimcilik puanları bakımından fark yoktur.

H_A: Yaş grupları arasında girişimcilik puanları bakımından fark vardır.

Öğrencilerin yaşları ile girişimcilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiştir (Tablo 5) ve gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,32 > 0,05$).

Tablo 5: Yaş Gruplarına Göre Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri

Doğum Tarihi	A. Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
29-24 Yaş Arası	136,62	26,1	0,32
23 Yaş	140,14	26,33	
22 Yaş	137,49	30,2	
21 Yaş	135,84	29,59	
20 Yaş	142,49	24,3	
19-18 Yaş Arası	158,33	8,73	
Toplam	138,77	27,63	

Hipotez 3;

H₀: Ailedeki çocuk sayısına göre oluşturulan gruplar arasında girişimcilik düzeyi bakımından fark yoktur.

H_A: Ailedeki çocuk sayısına göre oluşturulan gruplar arasında girişimcilik düzeyi bakımından fark vardır.

Öğrencilerin ailelerindeki çocuk sayısı ile öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı, öğrencilerin ailelerindeki çocuk sayısına göre oluşturulan 6 grup ile öğrencilerin girişimcilik düzeyleri Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiş (Tablo 6) ve gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,50 > 0,05$).

Tablo 6: Ailedeki Çocuk Sayıları İtibariyle Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri

Ailenizdeki Çocuk Sayısı	Ağırlıklı Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
1 Çocuk	136,62	30,7	0,5
2 Çocuk	141,22	26,03	
3 Çocuk	137,71	26,71	
4 Çocuk	133,18	32,21	
5 Çocuk	138,6	29,23	
6 ve Üzeri Çocuk	141,39	30,68	
Toplam	138,77	27,63	

Hipotez 4;

H₀: Ailenin ikamet ettiği bölgelere göre öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında fark yoktur.

H_A: Ailenin ikamet ettiği bölgelere göre öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında fark vardır.

Öğrenci ailelerinin ikamet ettiği bölge ile öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık olup olmadığının Kruskal Wallis testi ile araştırıldığı analiz sonuçları Tablo 7'de görülmektedir. Buna göre öğrencilerin ailelerinin ikamet ettiği bölge ile öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,75 > 0,05$).

Tablo 7: Ailenin İkamet Ettiği Bölgeler İtibariyle Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri

İkamet Edilen Bölge	A. Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
Marmara Bölgesi	139,56	26,49	0,75
Ege Bölgesi	131,67	35,87	
Akdeniz Bölgesi	144,57	29,29	
İç Anadolu Bölgesi	131,89	36,62	
Karadeniz Bölgesi	131,69	34,86	
Doğu Anadolu Bölgesi	129	36,51	
G.Doğu Anadolu Bölgesi	147,2	20,93	
Toplam	138,77	27,63	

Hipotez 5;

H₀: Yetişme çağında en uzun süre bulunulan yere göre öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında fark yoktur.

H_A: Yetişme çağında en uzun süre bulunulan yere göre öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında fark vardır.

Öğrencilerin yetişme çağında en uzun süre buldukları yer ile girişimcilik düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiş (Tablo 8) ve değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p=0,45 > 0,05$).

Tablo 8: Yetişme Çağında En Uzun Süre Bulunulan Yer İtibariyle Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri

Yetişme Çağınızda En Uzun Süre Bulduğunuz Yer	A. Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
Köy	137,83	25,55	0,45
Belde-Bucak	149,74	12,04	
İlçe	136,5	27,96	
İl	138,51	28,2	
Büyükşehir	138,98	29,23	
Toplam	138,77	27,63	

Hipotez 6;

H₀: Öğrencilerin okuduğu bölüme göre girişimcilik düzeyleri arasında fark yoktur.

H_A: Öğrencilerin okuduğu bölüme göre girişimcilik düzeyleri arasında fark vardır.

Öğrencilerin okuduğu bölüm ile girişimcilik düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık olup olmadığı Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiş (Tablo 9) ve değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p= 0,00 < 0,05$ olduğundan **H₀** red edilmiştir). Bölümler itibariyle aritmetik ortalama değerleri, bölümlerin sahip olduğu genel girişimcilik değerlerini ortaya koymaktadır. Buna göre Bankacılık ve Sigortacılık bölümü 146,06 puanla en yüksek genel dereceye sahiptir ve en yüksek girişimcilik eğilimine sahip bölüm olduğu söylenebilir. Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü 142,95 puanla ikinci yüksek genel dereceye sahip iken, Dış Ticaret bölümü 133,60 puanla üçüncü yüksek genel dereceye sahiptir. İşletme Yönetimi bölümü 128,82 puanla en düşük genel dereceye sahip bölüm olarak tespit edilmiştir. Anket evrenini oluşturan Babaeski Meslek Yüksek Okulu 2'inci öğrencilerinden İşletme Yönetimi ve Dış Ticaret bölümü öğrencileri 2'inci sınıf Bahar Döneminde Girişimcilik dersi almakta iken, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü öğrencileri ile Bankacılık ve

Sigortacılık bölümü öğrencileri önlisans eğitimleri esnasında Girişimcilik dersi almamaktadırlar. Bu bilgiler ışığında, Girişimcilik dersi alan bölümlerin öğrencilerinin aritmetik ortalama değerleri Girişimcilik dersi almayan bölümlerin öğrencilerinin aritmetik ortalama değerlerinden düşük düzeyde gerçekleşmiş olması dikkat çekicidir. Bölümler arasında en yüksek aritmetik ortalama değere sahip olan Bankacılık ve Sigortacılık öğrencilerinin bu durumuna sebep olabilecek faktörler analiz edildiğinde; Bankacılık ve Sigortacılık bölümü öğrencilerinin sınavsız geçişle değil de bu bölüme LYS puanıyla yerleştiriliyor olması dolayısıyla, bölümlerini bilerek ve isteyerek tercih etmeleri, bunun bir sonucu olarak aldıkları eğitime ve kendilerine güvenmeleri, bölümleriyle ilgili kariyer hedefleri doğrultusunda girişim yapma eğilimine sahip olmaları görülebilir.

Tablo 9: Öğrencilerin Okudukları Bölümler İtibariyle Girişimcilik Düzeyleri

Okuduğunuz Bölüm	A. Ortalama	Standart Sapma	Asymp. Sig. (2-tailed)
İşletme Yönetimi	128,82	34,15	0,00
Dış Ticaret	133,6	31,49	
Büro Yön.ve Yön.Asist.	142,95	21,84	
Bankacılık ve Sigortacılık	146,06	19,59	
Toplam	138,77	27,63	

Bölümlerin aritmetik ortalamalarındaki farklılıklar dışında, istatistiki olarak diğerlerinden farklı olan bölüm veya bölümleri tespit edebilmek için bölümler ikili gruplara ayrılarak (İşletme Yönetimi – Dış Ticaret, İşletme Yönetimi – Büro Yönetimi, İşletme Yönetimi – Bankacılık Sigortacılık gibi) Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Tablo 10, Mann Whitney U testi sonuçlarını göstermektedir. Buna göre, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı ile Bankacılık Sigortacılık bölümleri ile İşletme Yönetimi bölümü istatistiki olarak farklılık göstermektedir. Dış Ticaret bölümü ile Bankacılık Sigortacılık bölümleri istatistiki olarak anlamlı farklılık gösterirken, Dış Ticaret bölümü ile Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı bölümü ile Bankacılık Sigortacılık bölümü arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Bölümlerin ikili gruplar şeklinde Mann Whitney U testi ile karşılaştırılması ile elde edilen sonuçlarla Tablo 9’da yer alan girişimcilik düzeylerinin (aritmetik ortalamalar) birbirini destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Tablo 10: İstatistiksel Anlamlı Farklılık Bakımından Bölümlerin Karşılaştırılması

Bölüm		Asymp. Sig. (2-tailed)
İşletme Yönetimi	Dış Ticaret	0,51
	Büro Yönetimi ve Yön. Asist.	,02*
	Bankacılık Sigortacılık	,00*
Dış Ticaret	Büro Yönetimi ve Yön. Asist.	0,08
	Bankacılık Sigortacılık	,01*
Büro Yönetimi ve Yön. Asist.	Bankacılık Sigortacılık	0,67

SONUÇLAR

Bu çalışmada Kırklareli Üniversitesi Babaeski Meslek Yüksek Okulu 2’incisınıf öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri demografik özellikler itibariyle araştırılmıştır. Demografik özellikler içerisinde öğrencilerin okuduğu bölüm dışında cinsiyet, yaş, ailedeki kardeş sayısı, medeni durum, aylık okul

masrafı, ailenin ikamet ettiği bölge, yetişme çağında en uzun süre bulunulan yer bazında yapılan analizlerde anlamlı fark bulunmamıştır. Öğrencilerin okuduğu bölüm itibariyle ise bölümler arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ancak, bölümler itibariyle aritmetik ortalama değerleri incelendiğinde Girişimcilik dersi almayan bölüm öğrencilerinin girişimcilik değerlerinin Girişimcilik dersi alan öğrencilerin girişimcilik değerlerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Girişimcilik değerleri 146,06 puanla Bankacılık ve Sigortacılık bölümünde en yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Müfredat gereği eğitim-öğretim süresi boyunca Girişimcilik dersi almamasına rağmen Bankacılık ve Sigortacılık bölümü girişimcilik değerlerinin yüksek olmasının gerekçeleri olarak; öğrencileri bu bölüme sınavsız geçişle değil de LYS puanıyla yerleştiriliyor olması dolayısıyla, bölümlerini bilerek ve isteyerek tercih etmeleri, bunun bir sonucu olarak aldıkları eğitime ve kendilerine güvenmeleri, bölümleriyle ilgili kariyer hedefleri doğrultusunda (özellikle sigortacılık alanında kariyer hedefleyen öğrencilerin) girişim yapma eğilimine sahip olmaları ifade edilebilir.

Araştırma sonuçlarının genel bir değerlendirmesi yapıldığında, tüm demografik ayrımlarda girişimcilik düzeylerinin “yüksek” ya da “çok yüksek” şekilde gerçekleştiği görülmektedir. Bu durumun sebepleri olarak; öğrencilerin anket sorularını yanıtlarken, olana göre değil de olması gerekene göre ya da ideal olana göre cevap vermiş olması veya anket uygulanan ana kütlelinin yetersiz olması görülebilir. Yapılan çalışmada örnek alınan grup, ülke genelindeki üniversitelerin yalnızca birisindeki öğrencilerden seçildiğinden yapılan yorumlar genel anlamıyla bir kesinlik taşımamaktadır. Bu anlamda, çalışmanın başka okullarda da uygulanarak kapsamın genişletilmesi sonuçların temsil edilebilirliği açısından önem taşımaktadır. Diğer yandan, gelecek çalışmalarda elde edilecek verilerde, bölgesel farklılıkların ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır.

KAYNAKÇA

- Akpınar, S. (2011). *Girişimciliğin Temel Bilgileri*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Alpar, R. (2011). *Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Demirel, E., ve Tikici, M. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Beyin Baskınlık Analizi İle Değerlendirilmesi: İnönü Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü Örneği, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(32), 221-253.
- Gutierrez, A.R.C., ve Guerrero, A.B. (2011). Education and Entrepreneurship: Educating in the New Competence of Autonomy and Personal Initiative, *International Journal of Learning*. 18(8), 237-247.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. İstanbul: Asil Yayın Dağıtım.
- Mucuk, İ. (2011). *Modern İşletmecilik*. İstanbul: Türkmen Yayınevi.
- Ören, K., ve Biçkes, M. (2011). Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkileri (Nevşehir'deki Yüksek Öğrenim Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma), *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 16(3), 67-86.
- Raguz, I.V., ve Matic, M. (2011). Entrepreneurship: The Empirical Findings From The University of Dubrovnik-Croatia, *International Journal of Management Cases*. 13(3), 38-49.
- Yatkin, A., ve Ölmez, M. (2011). Girişimcilik ve Girişimcinin Tamamlayıcı Unsurları, *e-Journal of New World Sciences Academy*. 6(2).
- Yılmaz, E., ve Sünbül, A.M. (2009). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 21, 196-203.